K O M U N I K A T

Nr.4.

Stowarzyszenie Architektów R.P.
Oddział Krakowski

Kraków, ul. Mikołajska L.8 - II p.
tel. 586-98

Czerwiec 1951 r.
- - - - - - - - - - -

Treść komunikatu:

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU SARP W DN.10 MAJA 1951 R.

Dn.10.V.1951 odbyło się Zwyczajne Walne Zebranie Krak.Oddziału SARP. Zebranie odbyło się w drugim terminie. Obecnych było 76 członków. Na zebraniu byli również obecni: delegat KW PZPR ob.inż.Iwanciw, i delegaci Zarządu Głównego SARP kol. kol. Tworkowski i Mitsch.

Po odczytaniu i przyjęciu porządku dziennego na wniosek Prezesa kol.Murczyńskiego przewodniczącym zebrania obrano kol.Boratyńskiego, na sekretarzy kol.kol.Mieszkowskiego i Ćwiżewicza. Po odczytaniu protokołu z poprzedniego Zwyczajnego Walnego Zebrania Krak.Odd z.SARP z dn.7.V.1950 przez kol.Ćwiżewicza, który przyjęto bez poprawek, prezes Murczyński złożył sprawozdanie ustępującego Zarządu, a sprawozdanie kasowe złożył skarbnik kol.Tadanior. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z przeprowadzonej kontroli dn.7.V.51. złożył przewodniczący Komisji kol.Śmiałowski. Komisja Rewizyjna postawiła , wniosek o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.

Dyskusja

Kol.Tworkowski sekretarz generalny SARP zaznacza, że Zarząd Gł.wysłał swych delegatów na krakowskie Walne Zebranie jako po Warszawie najsilniejszego ośrodka architektury w Polsce i miejsca gdzie plan 6-letni przybiera bardzo silne formy realizacji. Zarząd Gł.po przetworzeniu wolnej praktyki architekta w formę zespołowej pracy w biurach projektowych wprzągł kolegów w systematyczną pracę w realizacji planu 6-letniego. Po ogłoszeniu rezolucji w sprawie realizmu socjalistycznego SARP organizując wystawy,pokazy i odczyty, oraz dyskusje robocze umasawiał problem architektury. Zmiana struktury SARP /jesień 1950/ i Rada SARP /styczeń 1951/ idą w kierunku stworzenia z SARP organizacji czynnych i twórcz.architektów. Tendencja tworzenia ognisk - jako mniejszych komórek organizacyjnych SARP-u, a skupiających kolegów w ramach jednej instytucji lub biura projektowego. SARP stara się dalej bardzo intensywnie o rozszerzenie stosowalności konkursów architektonicznych. W stosunku do NOT jesteśmy nadal jako Stowarzyszenie niezależni, niemniej konieczna jest silna wzajemna współpraca i związanie finansowe. Musi również nastąpić silne zbliżenie do plastyków. W porozumieniu z SARP w najbliższym czasie będą obsadzone stanowiska głównych architektów dla większych miast.

W ramach nowych norm architektonicznych jest przewidziane premiowanie dobrych prac o 15%.
SARP stoi na stanowisku konieczności istnienia i stosowania nadzoru autorskiego:
SARP musi objąć ramowo szkolenie ideologiczne architektów i uruchomić akcję Frontu Narodowego.
Kol.Kuśnierz wykazuje, że nie istniała pełna współpraca z PZITS, stowarzyszeniem plastyków oraz innymi organizacjami technicznymi; widzi małe zainteresowanie organizacyjne wśród członków.Podkreśla konieczność mocnego postawienia problemu architektury socjalistycznej, oraz architekta twórczości w połączeniu z produkcją budowy.
Kol.Śmiałowski zaznaczył, że zarząd nie wykazał zainteresowania pracami Kongresu Nauki Polskiej. Nie zainteresował się osiągnięciami podkomisji dla spraw architektury i urbanistyki
Kol. Ptaszycki: w sprawozdaniu Zarządu pominięto sprawozdanie z twórczości zawodowej poszczególnych członków SARP-u w realizacji planu 6-letniego. Ze sprawozdania nie wynika o czynnym udziale delegatów oddziału w pracach komisji opiniodawczych przy WRN i MRN, w pracach badawczych NOT, w kontaktach zawodowych itp.Członkowie Stowarzyszenia negatywnie ustosunkowali się do SARP-u, który jest naszą jedyną organizacją wspólną. Zarząd nie naświetlił przewidzianej na jesień 1951 Krajowej Narady Architektów. Narada ta będzie przeglądem Twórczych poczynań architektów, w nowych formach twórczości organizacyjnych i społecznych.
Kol. Piwowarczyk naświetlił powody dla których delegaci SARP nie brali udziału w pracach Wojew.i Miejskiej Komisji Architektonicznej. Mimo kilkakrotnych pism i osobistych interwencji nie zostali oni przez powyższe instytucje zaproszeni do współpracy. Sprawa koordynacji biur projektowych przechodzi w tej chwili stadium ostatecznej organizacji.
Kol. Koczur oświadczył,że w ognisku SARP biura Nowej Huty problem Kongresu Nauki Polskiej został omówiony i są zbierane tezy i propozycje.
Kol. Rościszewski stwierdził, że mimo wielu niedociągnięć i ostatnia kadencja wykazała konkretne wyniki i usiłowania i radykalnie zapoczątkowała żywotność SARP-u.Należałoby jednak bardziej intensywnie poprowadzić Oddział w kierunku ideologicznym.
Kol.Suliga poza małą żywotnością SARP-u w pracach WRN i MRN wskazał na konieczność szybkiego i stałego popularyzowania zawodu oraz na konieczność uruchomienia wycieczek naukowo-architektonicznych dla członków.
Kol. Lilien stwierdza, że wobec całkowitej ignorancji poczynań Zarządu przez ogół członków nie należy wysuwać zbyt wielu zarzutów, gdyż krytykować jest najłatwiej.
Kol. Gruszczyński stwierdziwszy, zwrot na lepsze w działalności Zarządu podaje szereg momentów i środków rozwinięcia jeszcze szerszej pracy na którą uważa: stworzenie własnego domu, pisma obrazujące osiągnięcia ośrodka krakowskiego, ożywienie sekcji kulturalno-oświatowej, a głównie wycieczki zewnętrzne i wewnętrzne SARP-u. Powinniśmy popierać stworzenie typu Akademii Architektury jako ośrodka najwyższego szkolenia ideologicznego i twórczego wybitnych i twórczych talentów. Sprawę ideologicznego szkolenia i Frontu Narodowego należy rozszerzyć licząc na zapał wszystkich kolegów.

Jako konkretny obiekt na dom SARP-u kol. Gruszczyński proponuje "Spichrz" na Placu Jabłonowskich. Już obecnie należałoby zacząć starania o przydzielenie go dla SARP-u i jednocześnie opracować dokumentację przebudowy i adaptacji, aby w odpowiednim momencie uzyskania funduszów można natychmiast zacząć realizację własnej siedziby Oddziału.

Kol. Tworkowski zaznaczył, że bodźcem dla twórczych architektów powinien być projektowany system premiowania dobrych architektów; normy wprawdzie zostały podniesione, ale dobry architekt ma duże możliwości, bo nie kubatura, ale jakość osiągnięcia będzie stanowił główny czynnik normujący wynagrodzenia architekta.

Inż. Iwanciw przedstawiciel KW PZPR i NOT naświetlając stanowisko KW PZPR oświadczył, że SARP realizując nową architekturę powinien prowadzić również pracę polityczną w myśl życzeń Rządu i Partii. SARP musi reprezentować nowy styl pracy, członkowie winni być bardzo zaktywizowani w szeregach Frontu Narodowego i realizacji planów państwowych. Codzienną pracy SARP-owca jest właśnie jego udział we Froncie Narodowym, we froncie budowy pokoju. Brak jest architektom swoistej mobilizacji w systemie pracy. Mobilizacja architektów musi być całkowita, bo duże są potrzeby. Nasze dążenia i osiągnięcia w zakresie realizmu socjalistycznego w architekturze powinny być kontrolowane w częstych a krytycznych naradach wytwórczych.
SARP musi rozwinąć bliższe kontakty z innymi organizacjami technicznymi i Zw.Zawodowymi. Za mało mamy teraz odczytów o architekturze o charakterze popularnym dla mas. SARP-owiec musi być popularyzatorem dążeń i osiągnięć architektury nowej. Architekci są pierwszymi budowniczymi pokoju. Inteligencja musi podbudować walkę o pokój, do tej patriotycznej walki, do pracy w nowej sytuacji należy wciągnąć wszystkich i przekonać ich o słuszności naszej linii wytycznej.
Walka o pokój to sprawa narodu nie jednostek.
Duża frekwencja dzisiejszego zebrania udowadnia, że wszyscy SARP-owcy interesują się nową problematyką i chcą współpracować w ramach SARP-u w realizacji wielkiej architektury socjalistycznej.

Kol.Murczyński naświetlił, że sprawa nowych norm architektonicznych była dyskutowana na Zarządzie w trosce, aby przez ewentualny pośpiech przy sporządzaniu projektu nie nastąpiło obniżenie wartości pracy.
Sprawa wprowadzenia naszych członków do WRN i MRN - Kolegiów Opiniodawczych nie była do przeprowadzenia wyłącznie przez Zarząd.
Współpraca między biurami projektowymi zainicjowana przez Zarząd nie dała wyników - jest w trakcie ostatecznej organizacji w obecnej chwili ułożyła się tylko z biurem projektów Nowej Huty. Duży i mocny ton dyskusji i samokrytycyzmu dowodzi że budzi się i wzbiera żywotność i zainteresowanie się problemami państwowymi i architektury, oraz udziału we Froncie Narodowym.
Na wniosek Komisji Rewizyjnej zebrani przyjęli sprawozdanie i udzielili absolutorium ustępującemu Zarządowi.

Wybory: Po przyjęciu i uzupełnieniu list kandytatów proponowanych przez Komisję Matkę wybrano Zarząd w składzie:
Prezes: kol. Tadeusz Ptaszycki
Członkowie Zarządu: kol.kol. Murczyński, Gruszczyńksi, Kocur Mieszkowski, Janowska, Ciechanowski, Kruszelnicki, Wichman, Rościszewski, Chwalibogowski, jako członkowie, kol.kol. Nehring i Ćwiżewicz jako zastępcy.
W dalszym ciągu zebrania przeprowadzono wybór pozostałych władz Krak.Oddz.SARP.
Komisja Rewizyjna: kol.kol.Gołąb, Chudzikiewicz, Piwowarczyk i kol. Nachnik jako zastępca.

Delegaci na walny Zjazd SARP: kol.kol.Murczyński, Gruszczyński, Borątyński, Lisowski, Janowski i jako zastępcy kol.kol. Żórawski i Ciechanowski.
Sekcja Urbanistyczna + kol.kol. Ciechanowski, Piela, Domański Nowak, Ptaszycka
Sąd koleżeński kol.kol. Tadanier, Zaleski, Żeleński.
Kolegium sędziów konkursowych: kol.kol.Murczyński, Gruszczyński, Ptaszycki, Krug. Ballenstedt, Kraus, Żórawski i jako zastępcy kol.kol. Borątyński i Gałęzowski.
Sekretarze konkursowi: kol.kol. Minich, Janowski, Ćwiżewicz Opaliński, Ptaszycka, Nehring, Pencakowska, Lisowski, Solawa.,

Zebrani większością głosów upoważnili Zarząd do wydelegowania przedstawicieli SARP do Wojew.Komisji Archit.i Budowl. oraz do Miejskiej Rady Artystycznej i do powołania członków specjalnych komisji jak np. Kulturalno-oświatowych, ochrony zabytków ochrony krajobrazu i t.p.
Walne Zebranie zakończono o godz. 1,30 w nocy

2

UKONSTYTUOWANIE NOWEGO ZARZADU KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU SARP.

Na pierwszym posiedzeniu nowego Zarządu Krakowskiego Oddz. SARP w dniu 16źV.1951 nastąpiło ukonstytuowanie nowego Zarządu oraz przeprowadzono podział funkcji.
Prezes: kol. Ptaszycki
Viceprezesi: kol.kol. Ciechanowski i Kocur
Sekretarz: kol. Mieszkowski
Skarbnik: kol. Wichman
I pion prowadzi prezes kol. Ptaszycki
- I Sekcja terenów zewnętrznych - kol.Nehring
- 2 Sekcja kół SARP - " Kruszelnicki
- 3 Sekcja kół młodzieżowych - " Rościszewski
- 4 Sekcja Krajowej Narady Arch.- " Wichman

II pion - spraw organizacyjnych - prowadzi v-prezes kol. Kocur
- 1 Sekretarz - kol.Mieszkowski
- 2 Skarbnik - " Wichman
- 3 Sekcja propagandowa - " Janowska
- 4 Sekcja Wycieczkowa - " Mieszkowski

III pion - spraw zawodowych - prowadzi v-prezes kol. Ciechanowski
- 1 Sekcja architektoniczna - kol. Murczyński
- 2 Sekcja urbanistyczna - " Ciechanowski
- 3 Sekcja redakcyjna - " Gruszczyński
- 4 Sekcja odczytowa - " Chwalibogowski

ROLA I ZNACZENIE KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU SARP

Oddział nasz liczy obecnie 207 członków - jest pod względem liczebności po Warszawie drugim wielkim Oddziałem Stowarzyszenia.

1 Zarząd Oddziału przyjął jako zasadę w pracy powszechność organizacyjnego działania wśród architektów krakowskich jako środek do zespolenia w pracy zawodowej i jakości wykonywania zawodu architekta.

2 Zarząd Oddziału przeprowadzi organizację kół SARP-u na terenach pracy zawodowej.

3 Zarząd Oddziału nawiąże bezpośredni organizacyjny kontakt z NOT-em PZITB oraz Związkiem Plastyków.

4 Będzie prowadzona ścisła współpraca w porozumieniu z czynnikami politycznymi, władzą terenową i instytucjami zainteresowanymi realizacją planu 6-letniego i twórczością architektoniczną.

5 Będzie prowadzona stała praca nad młodzieżą architektoniczną.

6 Organizacja Władz naczelnych SARP i ich praca może przebiegać tylko w oparciu o dobrze zorganizowany teren. Oddział Krakowski wziął aktywny udział w pracach Władz naczelnych. Powołano sekcje robocze, przeprowadzono naradę pt."SARP w walce o plan 6-letni" w MRN w dn.29 maja 1951, dn.26 maja 1951 prof. kol.Sienicki wygłosił odczyt "O staropolskim zagłębiu przemysłowym" delegaci SARP objęli kierownictwo ideowo-programowe pokazu architektonicznego regionu krakowskiego.

Zarząd Oddziału celem usprawnienia pracy organizacyjnej powołał do życia sekcje i grupy pracujące w pierwszym okresie swego działania nie podejmując akcji wielkich imprez.

W prasie krakowskiej ukazały się artykuły i wzmianki w sprawie architektury./ Artykuły kol.kol. Ptaszyckiego i Rościszewskiego/ Sądzimy, że zespół kolegów piszących i podejmujących się popularyzacji problematyki architektonicznej i urbanistycznej będzie bardziej rozszerzony.

Sekretarz Krak.Oddziału SARP

4

WYSTAWA ARCHITEKTONICZNA W KRAKOWIE

Z inicjatywy Ministerstwa Miast i Osiedli odbędzie się w Krakowie od dnia 10.VI. do 24.VI.br. wystawa architektoniczna. Złożą się na nią projekty przysłane z Warszawy /z ogólnopolskiej wystawy architektonicznej/, oraz projekty z regionu krakowskiego. Wystawa ma obejmować projekty zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, które mają dać obraz kierunku poszukiwań realizmu socjalistycznego w architekturze.

Z prac komitetu wystawowego:

18 maja br. powołano Komitet Wystawy w skład, którego z ramienia SARP-u weszli kol.kol. Murczyński /jako przewodniczący/ Gruszczyński i Wichman. Komisarzem Technicznym Wystawy jest inż. Wallis.

Zadaniem Komitetu jest zakwalifikowanie projektów na Wystawę, zorganizowanie techniczne Wystawy oraz przeprowadzenie narad i dyskucji fachowych.

Otwarcie wystawy

Dn.10.VI.br. o godz. 11-tej w obecności Przewodniczącego WRN ob.Pająka odbyło się otwarcie Wystawy architektonicznej regionu krakowskiego. W otwarciu wzięli udział przedstawiciele organizacji politycznych, społecznych, zawodowych. licznie zebrani koledzy i goście. Wystawa trwać będzie do dn.24.VI.br.

Lokal wystawy /świetlica Związków Zawodowych przy placu Szczepańskim/ otwarty codziennie od godz. 9 do 19.

5

NARADA PRODUKCYJNA SARP-u Z DN. 29.V.1951 "SARP W WALCE O PLAN 6-LETNI "

Dnia 29 maja 1951 odbyła się w sali portretowej MRN narada produkcyjna SARP-u pt."SARP w walce o plan 6-letni". Poza członkami SARP-u w naradzie udział brało wielu przedstawicieli Władz, czynników społecznych i politycznych, przodownicy pracy przedstawiciele organizacji zawodowych. Prezes SARP-u kol. Ptaszycki w zagajeniu podkreślił, że przez kontrolę pracy architekta będziemy dążyli do podniesienia poziomu pracy i powiększenia naszego wkładu w prace planu 6-letniego. Następnie zaproponował powierzenie prowadzenia Narady przew.OKZZ ob.Kozubowi. Ob.Kozub w krótkim przemówieniu położył nacisk na konieczność troski o wychowanie człowieka w duchu socjalistycznym oraz konieczność stałego podnoszenia kwalifikacji. Wykazał gotowość współpracy z SARP-em Zw. Zawodowych.

W dalszej części zebrania wygłoszono referaty:

1. "Ideologia architekta" inż. Mohring
2. "Rola architektury w kulturze społeczeństwa" prof. Gruszczyński.
3. " Architekt w szkoleniu zawodowym" inż. Mieszkowski.
4. " Architekt w służbie państwa ludowego "inż.Ciechanowski
5. "Architekt w zespole projektowym i na budowie" inż.Ptaszycki

W dyskusji wzięli udział kol.kol.Burzeczewska, Rościszewski, Wzorek, Krauss, inż.Grabowski, inż.Śliwiński, ob.Kozub/przew. ORZZ/ kol.kol.Rościszewski i Ptaszycki.

W przebiegu dyskusji podkreślono, że wygłoszone referaty stanowią cenny wkład w sprawę mobilizacji sił twórczości architektonicznej dla zadań planu 6-letniego, oraz wyrażały głęboką troskę o poziom architektury. Naświetlono rolę i zadanie silnej organizacji, zespołowość pracy, odpowiedzialność wykonywania zawodu na wszystkich odcinkach, konieczność właściwego ustawienia architekta w funkcji pracy władz i urzędów, kierownictwo młodzieży wchodzącej w pracę zawodową. Podkreślono również uszanowania właściwości organizacji

i stowarzyszeń zawodowych, przy jednoczesnej bezpośredniej i konsekwentnej ich współpracy.
Narada powyższa przeprowadzona z udziałem szeregu gości, członków Zarządu oraz kol.kol. Architektów, kierowników zakładów pracy, przy udziale przedstawicieli partii, władz terenowych, pod przewodnictwem przewodniczącego OKZZ w Krakowie, ob.Kozuba jest jedną z pierwszych prób zbliżenia SARP do spraw współżycia międzyorganizacyjnego na terenie Krakowa.

6

ODCZYT PROF.SIEMICKIEGO PT."STAROPOLSKIE ZAGŁĘBIE PRZEMYSŁOWE"

Dnia 26.V.1951 w sobotę na zaproszenie Zarządu SARP naszego Oddziału, prof.Siemicki /Warszawa/ wygłosił odczyt pt."Architektura Zagłębia Staropolskiego z XIX w." Odczyt odbył się w sali wykładowej Wydz.Architektury przy ul. Warszawskiej 24.
Odczyt oparty na badaniach Instytutu Architektury i Urbanistyki ilustrowany licznymi przeźroczami dał obecnym obraz nieznanej ogół architektury przemysłowej pierwszej połowy XIX w. i zabytków jej w znacznej części do dziś istniejących.
Prelegent podkreślił specyficzne warunki w jakich wygłasza ten odczyt. W mieście gdzie jest realizowana dokumentacja techniczna dla pierwszego socjalistycznego miasta - mówi o zagłębiu staropolskim - o pierwszych planowo założonych dużych lokalizacjach przemysłowych na terenie Polski, o pierwszych osiedlach mieszkaniowych dla pracowników tych zakładów. Pokazane nam obiekty przemysłowe, dały obraz wysiłków ówczesnych architektów wysiłków tak zbliżonych tematycznie do zadań, które dzisiaj rozwiązujemy, obraz ciekawej architektury przemysłowej świadectw nieznanych tradycji.

NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE

Zarząd Główny Stowarzyszenia Architektów R.P. zwołuje nadzwyczajne Walne Zebranie delegatów SARP, które odbędzie się w Warszawie, dnia 7 lipca, oraz Zwyczajne Walne Zebranie delegatów SARP, które odbędzie się 8 lipca br.
Porządek obrad przewiduje:
1. Uchwalenie nowego statutu Stowarzyszenia
2. Wybór nowych władz Stowarzyszenia

- -

KALENDARZ ZAJĘĆ

Zebranie plenum Zarządu:	27 czerwca 1951	godz. 20.15
	25 lipca 1951	" 20.15
Zebranie Sekcji:	13 czerwca 1951	godz. 18.15
	27 lipca 1951	" 18.15
	27 lipca 1951	" 18.15

- 0 -

Od 20.VI do 15.VIII organizacja kół terenowych SARP w zakładach pracy.

- 0 -

Dnia 13 czerwca 1951 w sali wykładowej Wydz. Architektury /ul. Warszawska 24/ godz. 18-ta kol. prof. Rudolf Śmiałowski wygłosi referat pt.

"O nauczaniu w zakresie architektury i urbanistyki na uczelniach w Polsce"

/wg. prac podsekcji Urbanistyki i Architektury I Kongresu Nauki Polskiej/.

- 0 -

Legitymacje członkowskie

Koledzy, którzy dotąd nie odebrali legitymacji członkowskich zgłoszą się w sekretariacie SARP /ul. Mikołajska 8.III/ w godz. od 15 - 19 z wyjątkiem sobot. Po odbiór należy zgłosić się z fotografią.

- -

Składki członkowskie

Wszyscy Koledzy, którzy zalegają ze składkami członkowskimi proszeni są o jak najszybsze uregulowanie należności.

Przypominamy o konieczności ustalenia ze skarbnikiem terminu uregulowania zaległych składek członkowskich.

Godziny przyjęć Sekretariatu

S.A.R.P.

Codziennie za wyjątkiem sobót godz. 15 do 19, Kraków, ul. Mikołajska 8 II p. telef. 506-90.